

In Nederland verschenen of voor Nederland belangrijke odonatologische literatuur

LIBELLEN IN HET FOCHTELOOERVEENGEBIED: EEN OECOLOGISCH ONDERZOEK

Leo Beukeboom (1985), 102 pp (excl. bijlagen.)

"Systematische oecologische inventarisaties ontbreken nagenoeg volledig", aldus L. Beukeboom in zijn verslag van een oecologisch libellenonderzoek in het Fochteloerveen in 1982. Het Fochteloerveen is het laatste levende hoogveen in Nederland. Er werden door Beukeboom 27 soorten aangetroffen, waarvan 19 zich er zeker voortplanten. Helaas ontbraken de hoogveensoorten *Aeshna subarctica* en *Somatoclora arctica*.

In het verslag wordt beschreven hoe de gegevens verzameld zijn met behulp van de lijntransekt-methode. In totaal werden 113 trajecten met een lengte variërend van 25 tot 150 meter uitgezet. Bij het verwerken van de resultaten werd de computer gebruikt met als doel de soorten in groepen in te delen. Opvallend hierbij vind ik dat het onderzoek goed doordacht is opgezet, gedetailleerd wordt beschreven en dat Beukeboom bij het uitwerken naast moeilijke statistiek toch het gezonde verstand een hoofdrol heeft laten spelen.

Op grond van synoecologische analyse komt Beukeboom tot een indeling in libellensoortengroepen. Helaas kan hij een van zijn hoofdconclusies (een duidelijke relatie tussen vegetatiesamenstelling en libellensamenstelling) mijns inziens niet hard maken. Bij de autoecologische analyse tracht Beukeboom de vraag op te lossen welke factoren op welke wijze het voorkomen van een soort in een gebied bepalen. Dat de nauwgezette onderzoeksopzet geen overbodige luxe is blijkt uit het feit dat deze analyse vastloopt op enkele methodologische problemen.

Behalve dat de directe resultaten van het onderzoek al zeer de moeite waard zijn is de grootste verdienste van dit verslag dat de oecologische onderzoeksmethoden beschreven en bediscussieerd worden. Hierdoor kan het als leidraad dienen voor iedereen die dit soort onderzoek wil doen, ook aan andere insectengroepen. Bovendien hoop ik dat er een discussie over de te volgen methoden loskomt, want zoals gesteld is er nog nauwelijks ervaring op dit gebied. Voldoende reden om het verslag te bestellen. Dit kan door storting van f 5,- + f 4,25 porto over te maken op

gironummer 5598119 tnv. L. Beukeboom, Helperwestsingel 31-22, Groningen,
onder vermelding van "verslag".

Theo Zeegers, Eikenlaan 24, 3768 EV Soest